

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1935.

Första kammaren.

Nr 1.

Sedan i kraft av § 49 regeringsformen och § 2 riksdagsordningen riksdagen sammankommit till lagtima möte här i huvudstaden torsdagen den 10 januari 1935, sammanträdde riksdagens första kammare i den uti riksdagens hus för kammaren anordnade samlingsal samma dag,

Torsdagen den 10 januari,

kl. 11 f. m.

Herr **Trygger** framträdde till talmansbordet och yttrade: Mina herrar! Hälften av ett årtusende har förflutit, sedan Sveriges riksdag gjorde sitt inträde i vår historia. Det skedde under en tidsperiod, då frågan gällde icke något mindre än huruvida vårt folk ägde den andliga och fysiska styrka, som tarvades för att hävda nationell front och nationell självständighet. Folket visade sig värdigt sin forntid och vuxet sin framtid. Därom bära hävderna vittne.

Det innebär icke någon överdrift att påstå, att vårt land även i den dag, som är, står inför problem, till arten snarlika men i sina skiftningar rikare och med sina risker större än vad fallet var år 1435. Man hör visserligen en kör av stämmor, både från främmande land och i vårt eget, som förkunna, att Sverige varit gudabenådat i sin utveckling och står starkt i sin tillvaro, medan andra nationer vrida sig i sina sår från yttre och inre strider och i djup ansvarskänsla söka göra sig redo att möta händelser, som kunna äventyra icke blott deras välstånd utan jämväl deras integritet, ja, rent av deras nationella oberoende. Är manne denna bild av situationen överensstämmande med verkligheten? Svaret blir både ett ja och ett nej. De flesta folk ha utan tvivel lidit oerhört i vår tid och anse sig alltjämt förpliktade att sätta in hela sin kraft på ökandet av sina utsikter att övervinna hotande faror. Det svenska folket åter har haft förmånen att stå vid sidan av den cyklon, som spritt förödelse över andra länder. Men vilken bleve vår ställning, om ovädret skulle på nytt bryta löst? I den situationen ha vi intet heligt skyddslöfte att trygga oss vid. Även *vår* välfärd hänger på vår egen andliga och materiella styrka och på de åtgärder vi i god tid vidtagit för att ej stå handfallna inför ödets växlingar.

Äger det svenska folket i denna dag den andliga kraft, som framför allt kräves för de stora uppgifter, inför vilka vi kunna bli ställda? Till svar på detta spørsmål visar man hän på den jämförelsevis goda bildning, som trängt ner ända till djupet i vårt samhälle, på den rikedom i uppslag ej blott inom vetenskapens område utan även i praktiska värv, som utmärker vårt folk, på den rent mänskliga känsla av jämlikhet och solidaritet, som genomsyrat det svenska samhället, ja på den obestridliga kärlek till fosterjorden, som är ägnad att i nödens stund till ett samverkande brödraskap förvandla bärarna av de mest skilda uppfattningar i samhälleliga eller andra frågor.

Allt detta må vara gott och väl, men den vackra tavlan har ock en annan sida. På den visar sig en svaghet, som svensken alltid ägt och vid olika tillfällen

måst samla hela sin kraft för att kunna behärska. Denna svaghet ligger i oförmågan att vid strävan för realiserandet av det myckna väsentliga alltjämt ha blicken riktad på det mest väsentliga, kardinalpunkten. Med andra ord: vi ägna ofta ej tillräcklig uppmärksamhet åt spørsmålet om vad som är den oefftergivliga förutsättningen för det nationella värdet av alla de framsteg, som utgöra källan till vår glädje och ett föremål för främlingens beundran. En dylik kardinalpunkt är rikets försvar; en annan, om möjligt än viktigare, är vår befolkningsfråga. Folkets inställning till denna senare kan bli ödeläggande för land och folk. Och i själva verket ha vi kommit därhän, att vårt storvulna folk sjunkit ner i likgiltighet för sin egen fysiska tillvaro. Huru tror man sig kunna undanröja denna likgiltighet? Enligt modernt recept väntar mången sig mycket av ett ekonomiskt ingripande från samhällets sida. Men familjelivet är ett område, där ekonomiska hjälpmedel i stort sett komma till korta. Det fordras något helt annat. Ansvarskänslans återuppväckande, familjens stärkande genom återgång till gammal god sed och genom iakttagande av självklara inbördes plikter. Ett folk, som vandrar självspillingens väg, förlorar så småningom drivfjädern till stora gärningar.

Denna självförvållade sterilitet kan emellertid ses jämväl från en annan, låt vara mera underordnad synpunkt. Om den ej kraftigt motverkas, kommer landet att undan för undan sacka av även på det ekonomiska och finansiella området. Vi stå ej ensamma i världen. Icke minst på det ekonomiska fältet gäller i fråga om förbindelserna mellan folken satsen: ge och få. Det folk, som krymper, medan andra folk tillväxa, blir för vart år, som går, en sämre kund och därmed ock en mindre välkommen säljare. Detta är en sanning, som särskilt de små nationerna städse måste hava för ögonen.

Man invänder kanske, att vad jag nyss sagt innebär en ensidig svartmåling. Andra omständigheter finnes, som ge oss ett övertag i förhållande till andra stater. Man hänvisar helt säkert på att Sverige skulle äga en ökad styrka i att tillhöra den grupp av stater, som hava ett demokratiskt samhällsskick, medan stora delar av världen äro lamslagna genom en tryckande diktatur. Det vare långt ifrån mig att vilja förneka, att vi i detta avseende intaga en gynnsam ställning. Den medborgerliga friheten i olika stycken är även för mig en ovillkorlig förutsättning såväl för den enskildes lycka som för samhällets väl. Men fränsett den omständigheten, att en demokrati av i dag kan i morgon förvandlas till en diktatur eller tvärtom, återstår alltid den frågan, huruvida det demokratiska statsskick, som man eftersträvar eller vill upprätthålla, verkligen innefattar den medborgerliga frihet, som är framåtskridandets livsnerv och samhällets starkaste grundpelare.

Söker man historiskt följa den demokratiska idén, sådan den uppfattats hos olika folk och under skilda tidsperioder, framstår den i hög grad som en kameleont, vilken som bekant äger privilegiet att efter behag förändra sin färg. Denna förvandlingsförmåga hos demokratien gäller otvivelaktigt ock med avseende på vårt land. Om man sålunda tager del av det uttalande, som vår nuvarande statsminister gjort vid beslutet om en förberedande utredning angående arbetsfredens problem i sammanhang med andra ingripanden från samhällets sida på vissa områden av det ekonomiska livet, har man svårt att komma till annat resultat än att den varma kärlek till demokratien, i vilken regeringschefen otvivelaktigt är fången, i själva verket avser icke en demokrati, i vars växlande färgprakt dock alltid ingå frihetens ljusa botten, utan en demokrati, som uppgått i en enfärgad, klassbetonad socialdemokrati. Jag är för min del viss om att en dylik demokrati ingalunda skulle vara någon tillgång för det svenska folket vid jämförelse med andra folk. Vägen från densamma till diktaturen bleve för övrigt kanske en dag genom omständigheternas egen makt kortare än mellan de särskilda rummen i kanslihuset. Och dock borde social-

demokraterna, liksom vi andra, på grund av de senare årens händelser ute i världen ha anledning att erinra sig de bekanta orden: »Vestigia terrent.»

Må en högre makt ge oss alla den klokhet i våra rådslag om rikets angelägenheter, som svarar mot vårt allvarliga uppsåt att gagna fosterlandet. Med dessa ord förklarar jag detta sammanträde öppnat.

Sedan herr ordföranden därefter intagit talmansplatsen, tillkännagav herr ordföranden, att han på grund av bestämmelsen i § 1 mom. 2 av kammarens ordningsstadga anmodat kammarskrivaren i tullverket Eric Carlén att, till dess sekreterare blivit utsedd, föra kammarens protokoll ävensom att herr ordföranden för tillfället anställt kanslibiträden och vaktbetjäning till erforderligt antal.

Upplästes och lades till handlingarna följande från justitiedepartementet ankomna

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet den 4 januari 1935.

I anledning av stadgandet i § 32 riksdagsordningen hade statsrådet och chefen för justitiedepartementet anmodat tre bland de av riksdagen valde fullmäktige i riksbanken och tre bland fullmäktige i riksgäldskontoret att närvara vid den granskning av riksdagsmannafullmakter, som skulle inför departementschefen företagas innan årets lagtima riksdag sammanträdde; och infunno sig nu av fullmäktige i riksbanken herrar I. Rooth, A. Amné och V. Larsson samt av fullmäktige i riksgäldskontoret herrar K. Hildebrand, H. S. Tamm och A. Lindqvist.

Till justitiedepartementet hade insänts fullmakter dels för 18 personer, som vid val i september 1934 för vissa valkretsar utsetts till ledamöter av riksdagens första kammare för en tid av åtta år, räknade från och med den 1 januari 1935, dels för en person, som, efter det plats övergått från en valkrets till valkrets inom annan grupp, vid ny röstsammanräkning i september 1934 blivit utsedd till ledamot av första kammaren för tiden från och med den 1 januari 1935 till den 1 januari 1939, dels ock för fem personer, som vid nya röstsammanräkningar blivit utsedda såsom ledamöter av första kammaren i stället för avgångna ledamöter.

Då J. Clemedtson i Hällegård, som blivit utsedd till ledamot av riksdagens första kammare för Blekinge läns och Kristianstads läns valkrets för tiden till den 1 januari 1940, sedermera av sagt sig uppdraget, undantogs den för honom utfärdade fullmakten från granskning.

Vid granskning av övriga fullmakter framställdes icke någon anmärkning mot desamma.

Protokoll över granskningen jämte en förteckning å de granskade fullmakterna skulle tillika med dessa överlämnas till första kammaren.

I ämbetet:

Gunnar Dahlman.

Den åberopade förteckningen, som jämväl upplästes, lydte sålunda:

Förteckning å ledamöter av riksdagens första kammaren enligt fullmakter, granskade inför chefen för justitiedepartementet den 4 januari 1935.

Stockholms län och Uppsala län.

1. Stadsombudsmannen Oskar Emanuel Danielsson i Södertälje.

Kronobergs län och Hallands län.

2. Lantbrukaren Johan Bernhard Johansson i Fredrikslund.
3. Fattigvårdskonsulenten Anders Andersson i Växjö.
4. Lantbrukaren Paul Werner Andersson i Köpinge.
5. Hemmansägaren Nils Johan Martin Svensson i Kompermåla.
6. Muraren Sven Bernhard Larsson i Varberg.
7. Läroverksadjunkten Arvid Thelin i Växjö.
8. Lantbrukaren Per Johan Gustafsson i Benestad.

Kalmar läns norra och södra landstingsområden samt Gotlands län.

9. Hovjägmästaren Fredrik Carl von Mühlenfels i Ottenby.

Blekinge län och Kristianstads län.

10. Vice konsuln Nils Fredrik Swartling i Svängsta.

Göteborgs stad.

11. Redaktören Karl Alfred Rickard Lindström i Göteborg.
12. Sjökaptenen Oskar Anshelm Nordborg i Göteborg.
13. Lektorn Hakon Lauritz Edgar Sjödal i Göteborg.
14. Rektorn Gösta Erik Andreas Rahmn i Göteborg.
15. Ombudsmannen Otto Robert Wangson i Göteborg.
16. Redaktören Knut Zacharias Petersson i Göteborg.

Göteborgs och Bohus län.

17. Godsägaren Gunnar Teodor Sanne i Morlanda.

Örebro län.

18. Redaktören Olof Harald Åkerberg i Örebro.
19. Grosshandlaren Adolf Lindgren i Örebro.
20. Lantbrukaren Gottfrid Karlsson i Gillberga.
21. Statsrådet Johan Fritjof Ekman.
22. Generaltulldirektören Nils Richard Wohlin i Stocksund.

Västerbottens och Norrbottens län.

23. Lantmannaskolföreståndaren Carl Fredrik Carlström i Övertorneå.

Enligt § 2 i ordningsstadgan för kammaren anställdes upprop av kammarens ledamöter, varvid såsom frånvarande antecknades:

herr *Linder*,

» *Asplund*,

» *Sandström*.

Upplästes en till kammaren inkommen ansökning, som jämte därvid fogat läkarintyg var så lydande:

Till riksdagens första kammare.

Under återopande av närslutna läkarintyg får jag härmed vördsamt anhålla om ledighet på grund av sjukdom från riksdagsarbetet under tiden från och med den 10 januari 1935 till och med den 31 januari 1935.

Malmö den 8 januari 1935.

Vördsamt

William Linder.

Härmed intygas att borgmästaren *William Linder* i Malmö på grund av sjukdom (genomgången operation) är hindrad deltaga i riksdagsarbetet från och med 10 januari 1935 till och med 31 januari 1935.

Malmö 7 januari 1935.

Otto Löfberg,
med. dr, överläkare.

Den begärda ledigheten beviljades.

Vidare upplästes följande till kammaren inkomna ansökningar:

Till riksdagens första kammare.

På grund av tjänstegöromål förhindrad inställa mig vid riksdagens början får jag vördsamt anhålla om ledighet från riksdagsarbetet under tre dagar från och med den 10 innevarande januari.

Luleå den 8 januari 1935.

C. I. Asplund,

ledamot av I kammaren
för Västerbottens och Norrbottens län.

Till riksdagens första kammare.

Med åberopande av hinder till följd av tjänstegöromål får jag härmed vördsamt anhålla om befrielse från skyldighet att närvara vid riksdagens sammanträden från och med den 10 till och med den 13 innevarande januari.

Luleå den 5 januari 1935.

P. Sandström,

ledamot av I kammaren
för Västerbottens och Norrbottens län.

Även de av herrar Asplund och Sandström sökta ledigheterna beviljades.

Anställdes val av talman; och utsågs därtill:

herr Vennersten med 141 röster.

Företogs val av förste vice talman; och utsågs därtill:

herr Olsson, Olof, med 123 röster.

Anställdes val av andre vice talman; och utsågs därtill:

herr Nilsson, Petrus, i Gränebo med 92 röster.

Herr **talmannen** intog talmansplatsen och yttrade: Herr ålderspresident, mina herrar! Å vice talmännens och egna vägnar ber jag att få framföra vårt gemensamma tack för det förtroende, som nu på nytt har visats oss genom de nyss förrättade valen.

Jag är övertygad om, att vi skola bjuda till att göra det bästa vi kunna för att motsvara detta förtroende. För egen del anhåller jag om att få åtnjuta samma välvilja och samma överseende, som kommit mig till del under flera föregående år — ett ovärderligt och högt skattat stöd för den, som skall utöva talmansskapet.

Sedan vi sist voro samlade, har ju, liksom vanligen sker, åtskilliga förändringar ägt rum i kammarens sammansättning. Ett par utav våra förra kamrater ha lämnat det jordiska, och andra sakna vi av andra orsaker. Till dem eller deras minne rikta vi nu ett tack för vad de här givit oss i fråga om gott kamratskap och goda insatser i riksdagsarbetet såväl i kammaren som i de olika utskotten. Vi glömma därvid icke de många betydelsefulla inlägg, som det varit dessa herrar förunnat att göra.

Å andra sidan hälsa vi våra nya kamrater välkomna och önska, att de måtte trivas väl i vår krets och känna sig hemmastadda och benägna att vårda, liksom vi äldre, kammarens goda traditioner. Jag behöver ju inte för herrarna påpeka, hur värdefullt det är, icke minst ur talmännens synpunkt, att umgänget emellan oss blir flärdfritt och vänskapligt, att aktningen för varandras ärliga övertygelse tar sig uttryck i våra inlägg i debatterna, huru heta striderna än må bliva. Vi glömma dock aldrig, att — om än på skilda vägar — vandra vi alla mot samma mål, och detta mål är ju vårt fäderneslands och

vårt folks bästa. I det långa loppet, om också inte alltid märkbart för den enskilda individen, utjämnas kantigheter och motsättningar, och erfarenheten för den, som levat länge nog, lär honom, att intet ännu här i vårt land varit så svårt och överstigit, att inte till slut denna utjämning resulterat uti någonting, som närmar sig idealet. Jag vill inte påstå, att detta slutmål kan hastigt nås, men under tiden må vi kunna vara tillfreds med att tåla varandra i tanke på att strid är liv.

Men, det yttersta ändamål, för vilket vi äro till, är dock det helas välfärd. Jag tror icke, att det svenska folket någonsin skall urarta därhän, att man släpper det väsentliga för mer eller mindre betydelsefulla oväsentligheter. Om vi handla i överensstämmelse med denna uppfattning, gå vi utan tvivel en ljus framtid till mötes, och vad denna riksdag särskilt beträffar, vore det ju glädjande, om allt det bästa vi ha inom oss finge komma fram, på det att vi värdigt måtte kunna begå den minnesfest, som skall äga rum under detta riksmötes lopp till firande av riksdagens 500-årsjubileum.

Gångna tider hålla vi i ära. Låt oss nu sörja väl för nutid och framtid, så långt det i vår förmåga står! Icke minst ur denna synpunkt och i denna mening önskar jag nu eder alla, kammarens ärade ledamöter, välkomna till arbetet och ett gott nytt år.

På framställning av herr talmannen beslöt kammaren att nu företaga val av sekreterare.

Valet företogs, och befanns efter valförrättningens slut hava blivit till sekreterare utsedd:

kanslirådet G. H. Berggren med 95 röster.

Kanslirådet Berggren fick nu företräda, underrättades, att han blivit av kammaren vald till sekreterare, och övertog protokollsföringen.

In fidem
Eric Carlén.

Tillkännagavs, att Kungl. Maj:t låtit genom offentligt anslag bjuda och kalla riksdagens samtliga ledamöter att fredagen den 11 innevarande månad kl. 11 f. m. infinna sig i slottskapellet samt, efter förrättad gudstjänst, enligt § 34 riksdagsordningen begiva sig till rikssalen för att där inhämta vad Kungl. Maj:t hade att meddela riksdagen.

Herr talmannen meddelade, att till kammarens förfogande överlämnats 80 inträdesbiljetter till rikssalen vid riksdagens öppnande, och hemställde, att fördelning av dessa biljetter proportionellt i förhållande till ledamotsantalet i varje valkrets finge ske genom sekreteraren.

Denna hemställan bifölls.

Justerades ett protokollsutdrag för denna dag.

Kammarens sammanträde avslutades kl. 12.10 på dagen.

In fidem
G. H. Berggren.

Fredagen den 11 januari.

Kammarens sammanträdde kl. 10.30 f. m.

Herr talmannen yttrade, att han efter samråd med andra kammarens talman finge föreslå, det första kammaren ville besluta att vid sammanträde lördagen den 12 innevarande månad företaga följande val, nämligen

dels av fyra ledamöter för att jämte talmannen tillsätta kammarens kansli och vaktbetjäning,

dels av fyra ledamöter för att delta i talmansöverläggningarna,

dels ock av två ledamöter att hava inseende över riksdagens kansli.

Detta förslag antogs.

Herr talmannen yttrade vidare, att han, likaledes efter samråd med andra kammarens talman, finge föreslå, det första kammaren ville besluta att företaga vid sammanträde, som komme att hållas tisdagen den 15 i denna månad, val av ledamöter och vid sammanträde påföljande dag val av suppleanter i de ständiga utskotten och utrikesnämnden.

Vad herr talmannen sålunda föreslagit bifölls.

Ordet lämnades härefter till herr **Nilsson, Johan**, i Kristianstad, som anförde: Jag ber att få hemställa, herr talman, att kammaren måtte besluta, att antalet suppleanter i de ordinarie utskotten, vad denna kammare beträffar, måtte bestämmas till för konstitutionsutskottet 14, för statsutskottet 16, för bevillningsutskottet 13, för bankoutskottet 8, för första lagutskottet 8, för andra lagutskottet 12 och för jordbruksutskottet 8.

Denna hemställan bifölls.

Herr talmannen meddelade, att omedelbart innan kammarens ledamöter avginge till slottskapellet fotografering komme att äga rum i stora trapphallen.

På framställning av herr talmannen beslöt kammaren nu, kl. 10.37 f. m., att ajournera sina förhandlingar till kl. 10.45 f. m.

Till åttlydnad av Kungl. Maj:ts kallelse avgingo herr talmannen och kammarens ledamöter kl. 10.45 f. m. till slottskapellet, där riksdagspredikan hölls av kyrkoherden i Heliga Trefaldighets församling i Gävle, e. o. hovpredikanten Bengt Jonzon. Efter gudstjänstens slut begav kammaren sig till rikssalen, i vilken även andra kammaren infann sig.

Hans Maj:t Konungen kom tillstädes och öppnade riksdagen med det i protokollsbihanget införda tal.

Herr **talmannen** framträdde därpå och yttrade: Allernådigste Konung, Eders Maj:t.

Den svenska riksdagen står i begrepp att under detta riksmöte fira avslutningen av ett halvtusenårigt skede av sin historia, ett dyrbart och förpliktande minne, såsom Eders Maj:t har kallat det.

Väl må man tala om det svenska folkets underbara öden under denna tid, öden, nära förbundna med riksdagens egna. Skiftande och rika på upplevelser av både hugnesam och annan art hava de varit, och skulle vi söka döma om varthän de lett oss, så vore det måhända icke förmätet att säga, att det svenska folkmateriallets, icke minst ungdomens, höga ståndpunkt i vår tid, andligen och lekamligen, därom lämnar ett glädjande besked. Under dessa sekler har också på urgammal grund den byggnad uppförts, som vi kalla vår svenska kultur, stående på höjden av västerländsk odling och mäktig en alltjämt fortskridande utveckling. Med känslor av tacksamhet kunna vi därför blicka tillbaka och med tillförsikt gå framtiden till mötes.

Det blir en kommande dags uppgift att hylla minnet av den frihetshjälte, ur vars verk den första svenska riksdagen framgick, ävensom att hedra alla dem, som i övrigt främst medverkat till att vi allt hitintills bevarat vår frihet och vår självbestämmanderätt inåt och utåt. Härtill har också bidragit den samhälls- eller samhörighetsanda, som måste besjåla varje livsdugligt folk. Till denna anda sätta vi allt framgent vår lit. Fast beslutna att hävda vår ställning i världen äro vi ju alla. Ty bakom dagens stridiga partimeningar finnes en gemensam fond av svenskhet, som skall förbliva den fasta grund, på vilken vi vilja bygga landets och folkets framtid.

Riksdagens första kammare delar Eders Maj:ts tillfredsställelse över den fortsatta ljusningen inom vårt ekonomiska liv och den därav föranledda gynnsamma utvecklingen på arbetsmarknaden. Lösningen av den maktpåliggande uppgiften att undvika nya skatter är ägnad att verka i samma riktning.

Första kammaren frambär till Konung och konungahus sina uppriktiga lyckönskningar med anledning av prinsessan Margarethas födelse.

Kammaren betygar Eders Maj:t sin undersåtliga vördnad och ger därvid uttryck åt sina varma känslor av tacksamhet och tillgivenhet.

Sedan andra kammarens talman därefter i denna kammares namn till Hans Maj:t Konungen framfört andra kammarens undersåtliga vördnad, fingo talmännen vardera mottaga, av herr statsrådet och chefen för finansdepartementet Wigforss ett exemplar av Kungl. Maj:ts proposition nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1935/1936, samt av herr statsrådet och chefen för justitiedepartementet Schlyter ett exemplar av Kungl. Maj:ts berättelse om vad i rikets styrelse sedan sista lagtima riksdags sammanträde sig tilldragit, varefter ceremonien å rikssalen avslutades och första kammaren enligt beslut, fattat före avtågandet från samlingsrummet, åtskildes vid utgången från rikssalen kl. 12.30 på dagen.

In fidem
G. H. Berggren.

Lördagen den 12 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 2 e. m.

Herr statsrådet *Schlyter* avlämnade

dels Kungl. Maj:ts skrivelse om förordnande av en statsrådsledamot att utöva den befattning med riksdagsärenden, som jämlikt § 46 riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet;

dels ock Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 2, angående godkännande av en mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge den 19 november 1934 avslutad konvention om arv, testamente och boutredning, m. m.;

nr 3, med förslag till lag angående ändring i vissa delar av lagen den 18 juni 1926 (nr 326) om delning av jord å landet, m. m.;

nr 4, med förslag till lag med vissa bestämmelser om häradsting, m. m.;

nr 5, med förslag till lag om ändrad lydelse av 11 kap. 37 och 38 §§ rättegångsbalken;

nr 6, med förslag till lag om ändrad lydelse av 10 kap. 1 § rättegångsbalken;

nr 7, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 30 juni 1933 (nr 472) om förbud mot politiska uniformer;

nr 8, med förslag till lag angående tillfällig ökning av justitierådens antal;

nr 9, angående försäljning av statens spannmålslagerhus i Eskilstuna;

nr 10, angående befrielse för arrendatorn O. Karlssons stärbhusdelägare från skyldigheten att betala viss husröteersättning m. m.;

nr 11, angående avskrivning av Gustaf Cedergrens, Gärdslösa, skuld till kronan på grund av vissa virkesköp;

nr 12, angående befrielse från betalningsskyldigheten för visst till ett torrlägningsföretag inom Svedja by i Åsele socken av Västerbottens län utgivet statsbidrag m. m.;

nr 13, angående avstående i vissa fall av mark från kronoegendomar eller upplåtande av nyttjanderätt eller servitutsrätt till sådan mark;

nr 14, angående medgivande för Kungl. Maj:t att i vissa fall försälja kronoegendom m. m.;

nr 17, angående vissa frågor rörande folkundervisningen i rikets nordligaste gränssorter; samt

nr 22, angående bidrag till jorddelningsförrättningar m. m.

Företogs val av fyra ledamöter för att jämte talmannen tillsätta kammarens kansli och vaktbetjäning; och befunnos efter valförrättningens slut därtill hava blivit utsedda:

herr Björnsson	med 90 röster,
» Borell	» 90 » ,
» Hansson, Sigfrid	» 90 » ,
» Johansson, Johan	» 90 » .

Anställdes val av fyra ledamöter för att deltaga i talmansöverläggningarna; och befunnos efter valförrättningens slut därtill hava blivit utsedda:

herr Hamrin	med 76 röster,
» Johansson, Johan Bernhard	» 76 » ,
» Westman	» 76 » ,
» Åkerberg	» 76 » .

Företogs val av två ledamöter att hava inseende över riksdagens kansli; och befunnos efter valförrättningens slut därtill hava blivit utsedda:

herr Björkman	med 51 röster,
» Wahlmark	» 51 » .

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts nästlidna dag på rikssalen överlämnade berättelse om vad i rikets styrelse sedan sista lagtima riksdags sammanträde sig tilldragit.

Vid föredragning av Kungl. Maj:ts under gårdagen på rikssalen överlämnade proposition nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1935/1936, blev densamma på begäran bordlagd.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet riksdagens år 1934 församlade revisorers berättelse om verkställd granskning av statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning för tiden 1 juli 1933—30 juni 1934.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet riksdagens år 1934 församlade revisorers berättelse angående riksbanken.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet riksdagens år 1934 församlade revisorers berättelse om verkställd granskning av riksgäldskontorets tillstånd och förvaltning för tiden 1 juli 1933—30 juni 1934 m. m.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott justitieombudsmannens till innevarande riksdag avgivna ämbetsberättelse.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott militieombudsmannens vid innevarande riksmöte avgivna ämbetsberättelse.

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts skrivelse med tillkännagivande, att Kungl. Maj:t förordnat statsrådet Karl Samuel Levinson att under innevarande lagtima riksdag utöva den befattning med riksdagsärenden, som jämlikt § 46 riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet;

och skulle underrättelse om denna skrivelser innehåll genom utdrag av protokollet meddelas vederbörande utskott samt de ledamöter, som hava inseende över riksdagens kansli.

Vid föredragning av Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade propositioner nr 2—14, 17 och 22 blevo desamma på begäran bordlagda.

Avgåvos och bordlades nedannämnda motioner:

nr 1, av herr *Johansson, Johan Bernhard*, m. fl., om åtgärder till främjande av en positiv politik i vårt lands befolkningsfråga;

nr 2, av herr *Johansson, Johan Bernhard*, m. fl., om åtgärder till en effektiv lindring i beskattningen av familjeförsörjare; och

nr 3, av herr *Källman*, om ändrade bestämmelser angående rätt till ränta vid restitution av utskylder m. m.

Ordet lämnades på begäran till herr **andre vice talmannen**, som anförde: Jag ber att få hemställa, att Kungl. Maj:ts proposition nr 1 måtte uppföras sist på föredragningslistan vid kammarens nästa sammanträde.

Denna hemställan bifölls.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 2.34 e. m.

In fidem

G. H. Berggren.
